

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius

Siunčiama per www.e.rrt.lt

2021-07-02 Nr. 2021-02022

DĖL AUKCIONO SUTEIKTI TEISĘ NAUDOTI RADIJO DAŽNIUS (KANALUS) IŠ 713– 733 MHz ir 768–788 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTŲ SĄLYGŲ APRAŠO PROJEKTO

Telia Lietuva, AB (toliau – „Telia“), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) viešajai konsultacijai paskelbtą Tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713-733 MHz ir 768-788 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), žemiau pateikia pastabas ir pasiūlymus Projektui.

Atkreipiame Tarnybos dėmesį, kad „Telia“ pateikiamos pastabos dėl Projekto yra atsižvelgus į tai, kad pastabų dėl Projekto pateikimo metu nėra priimta nauja galutinė Elektroninių ryšių įstatymo redakcija, kuri jau nuo 2020 m. gruodžio 21 d. turėjo perkelti Europos elektroninių ryšių kodekso (ES Direktyva 2018/172) sąlygas, bei nėra patvirtinta galutinė Radijo ryšio plėtros 470-790 MHz radijo dažnių juostoje plano (toliau – Planas) redakcija.

1. Dėl Projekto 4-5 punktų

„Telia“ nuomone, Projekto 4 punkte numatyta „Pradinė kaina“ ir 5 punkte numatytos „Ribinės kainos“ dydžiai yra nepagrįstai dideli. 700 MHz dažnių juosta savo savybėmis yra identiška 800 MHz ir 900 MHz dažnių juostoms, todėl siūlytume nustatyti pradinę kainą atsižvelgiant į ankstesnių 800 MHz ir 900/1800 MHz dažnių juostų aukcionų spektro pradinių kainų vidurkį, išreikštą Eur/MHz/gyventojui.

Atkreipiame dėmesį, kad aukciono Apraše kainos yra nustatomos pagal šiuo metu operatoriams nežinomus kriterijus (nepatvirtintas Planas, nepaskelbtas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro įsakymu tvirtinamas elektroninių ryšių veiklai vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos, apie kurios gamintojus, tiekėjus ir (ar) jų priežiūros ir (ar) palaikymo paslaugų teikėjus privaloma pateikti informaciją Tarnybai, sąrašas). Tarnyba yra pasiūliusi Plėtros plano pakeitimus, kurie iš esmės keičia aprėpties ir greičio reikalavimus, todėl operatoriai negali prognozuoti kokio dydžio investicijų reikės.

Taip pat siūlome Tarnybai atsižvelgti į kitų šalių investicijų skatinimo praktiką ir susieti pradinę kainą su įpareigojimais, numatant kelias pradines kainos kategorijas, kuriose didžiausia kaina būtų susieta su mažiausiais įpareigojimais ir, atitinkamai, operatorius, kuris priims strateginį sprendimą investuoti į komerciškai nepatrauklius sprendimus, sumokės atitinkamai mažesnę kainą už dažnius. Alternatyviai skirtingų kainų kategorijoms, Tarnyba galėtų numatyti taisyklę dėl procento, kuriuo mažinama galutinė kaina, priklausomai nuo priimto įsipareigojimų paketo.

2x5 MHz kaina turi būti mažesnė lyginant su 2x10 MHz kaina, vertinant 1 MHz kainą, dėl žemos bloko ekonominės vertės.

2. Dėl Projekto 10 punkto

Projekte numatytas 15 metų radijo dažnių naudojimo terminas nuo leidimo išdavimo datos su galimybe jį pratęsti 5 metams, „Telia“ vertinimu neatitinka ES Direktyvos 2018/1972 49 str. nuostatų bei Elektroninių ryšių įstatymo projekto 60 str. 1 dalies, pagal kurią turi būti užtikrintas investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą, skirtą belaidžio plačiajuosčio ryšio paslaugoms teikti, reguliavimo nuspėjamumas bent 20 metų. Aptariamas radijo dažnių naudojimo terminas yra kritiškai svarbus planuojant investicijas, todėl siūlome fiksuoti 20 metų radijo dažnių naudojimo terminą ir, esant galimybei nustatyti papildomą termino pratęsimą, numatyti aiškias termino pratęsimo sąlygas.

3. Dėl Projekto 13.4 punkto („Garantinė suma“) ir 27.13 punkto („Garantinis raštas“)

„Telia“ nuomone, Projekte numatyta garantija (aukciono sąlygos užtikrina tik finansiškai patikimų dalyvių dalyvavimą) ir garantinės sumos reikalavimai yra pertekliniai.

Tuo atveju, jeigu Tarnyba manytų, jog šie reikalavimai turi likti, atkreipiame Tarnybos dėmesį, kad Projekto 13.4 punktas numato, jog garantine suma turi būti užtikrinama, kad aukciono laimėtojas sumokės įmokos, kuri lygi *didžiausiai jo pasiūlytai kainai* už aukciono būdu suteikiamą teisę naudoti tam tikrą radijo dažnių bloką, pradinę dalį (t. y. 30 % pagal 72.1 p.). Tačiau, 27.13 punkto nuostatos nurodo, kad garantinė suma, „Telia“ nuomone, nepriklausomai nuo operatoriaus pasiūlytos didžiausios kainos, visais atvejais turi būti ne mažesnė kaip 10 milijonų eurų. Atsižvelgiant į tai, siūlome patikslinti garantinės sumos dydžio reikalavimą nurodant, kad garantine suma turi būti garantuojama pradinės dalies įmoka.

4. Dėl Projekto 18 punkto

Norėtume atkreipti Tarnybos dėmesį, kad „Telia“ grupės įmonės veikia keliose ES/EEE šalyse, todėl siekiant efektyvinti tinklo resursų naudojimą, rezervavimo galimybes, būna optimalu išdėstyti ir bendrai naudoti kai kuriuos tinklo valdymo elementus (serverius) keliose šalyse. Manytume, kad tai gali būti aktualu ir kitiems operatoriams.

Atsižvelgiant į tai, siūlytume papildyti šią nuostatą numatant: „18. Leidimų turėtojų tinklų valdymo centrai ir kibernetinio saugumo operacijų centrai privalo būti Lietuvos Respublikos arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės *arba Europos Ekonominės Erdvės* teritorijoje.“

5. Dėl Projekto 20 punkto

„Telia“ nuomone, Projekte numatytas reikalavimas leidimų turėtojams ne vėliau kaip nuo 2024 m. sausio 1 d. tinkluose užtikrinti duomenų srautų maršrutizavimą naudojant IPv6 protokolą nuo kiekvieno tinklo galinio taško ir į kiekvieną tinklo galinį tašką yra perteklinis (numatytinas kituose teisės aktuose nei Projektas).

6. Dėl Projekto 22 punkto

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip aukščiau minėta, aukciono dalyviams yra esminiai svarbu žinoti aukciono sąlygas priimant sprendimą dalyvauti aukcione, prašome patikslinti Projekto 22 punktą numatant:

„22. Leidimų turėtojai privalo užtikrinti minimalius tinklų antžeminių radijo ryšio sistemų, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio ryšio paslaugas, plėtros reikalavimus, *nurodytus aukciono dokumentų pateikimo dieną galiojančioje* Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 1V-731 „Dėl Radijo ryšio plėtros 470–790 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“, IV skyriuje, *redakcijoje*.“

7. Dėl Projekto 32 ir 45 punktų

Projekto 32 punkte numatytas terminas aukciono dokumentams pateikti „Telia“ nuomone, yra per greitas, atsižvelgiant į eilę veiksmų, kuriuos operatorius turi atlikti prieš pateikdamas aukciono dokumentus (pvz., atlikti vidinį vertinimą dėl aukciono sąlygų (kurių galutinė redakcija šiuo metu vis dar nėra žinoma), paruošti ir pasitvirtinti su įmonės bei Grupės įmonės vadovybe strategiją, suderinti reikalingų finansinių lėšų rezervavimą, surinkti atitinkamus dokumentus ir pan.). Atsižvelgiant į tai, siūlome, kad aukciono dokumentų pateikimo terminas būtų ne trumpesnis nei

3 mėnesiai nuo patvirtintų aukciono sąlygų paskelbimo (analogiškai terminui, kurį numato priimtas Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50, 51, 57 ir 71 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 57(1) straipsniu įstatymo projekto 7 str. 4 d.).

Taip pat norėtume priminti ankstesnį neformalų susitarimą seminario metu, kad būtų labai naudinga, jei Taryba galėtų organizuoti bandomąjį aukcioną prieš tikrojo aukciono pradžią, kad visi dalyviai galėtų ištestuoti naują paraiškų teikimo būdą ir paraiškų scenarijų interpretavimą pagal Projekto V skyriaus reikalavimus.

8. Dėl Projekto 48 punkto

Projektas numato, jog Komisijai kreipusis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją dėl 47 punkte numatytų klausimų, aukciono vykdymas sustabdomas nuo kreipimosi dienos ir toliau tęsiamas tik kai Taryba gauna informaciją „apie atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka rezultatus ir (arba) kai pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka yra laikoma, kad patikros objektai atitinka nacionalinio saugumo interesus“.

Norėtume pažymėti, kad neapibrėžtas minėtas aukciono sustabdymo laikotarpis kelia didelius iššūkius aukciono dalyviams tinkamai ruoštis aukcionui ir jame dalyvauti dėl žmogiškųjų ir finansinių resursų planavimo (dedikavimo) bei technologinių sprendimų planavimo priežasčių.

Atsižvelgiant į tai prašome patikslinti Projektą numatant maksimalų terminą minėtam aukciono sustabdymui.

9. Dėl Projekto 49 punkto

Prašytume Tarybos paaiškinti ir patikslinti Projekto 49 punktą numatant, kokia bus tolimesnė aukciono eiga (pvz., aukciono sustabdymas) tuo atveju, jeigu susidarytų situacija, numatyta Projekto 49 punkte ir aukciono dalyvis (-iai) pateiktų skundą (-us) dėl atitinkamos (-ų) institucijos (-ų) priimto sprendimo.

Pagarbiai

Tinklų padalinio vadovas

Arūnas Strolia